

U SPOMEN

Neven Šimac (1943. – 2025.)

Jedan dio mene nestao je u utorak, 3. lipnja 2025. jer je toga groznog dana Neven Šimac otrgnut svima onima koji su ga voljeli. Bio mi je prijatelj i brat s kojima sam se angažirao u zajedničkoj obrani vrijednosti i hrvatskih nacionalnih interesa te promicanju hrvatskog identiteta i hrvatske neovisnosti na međunarodnoj razini, a posebno u Francuskoj. Neven je bio vjeran i izuzetan drug u boju. Zajedno smo se borili više od pedeset godina, a još više od 90-tih godina prošlog stoljeća kad smo se trudili za novonastalu hrvatsku državu mobilizirati dijasporu, a posebice hrvatsku zajednicu u Francuskoj i francuske prijatelje. Bili smo povezani iskrenim i čvrstim prijateljstvom, zajedništvom srca i duha, otvorenošću i rodoljubnim uvjerenjem. Svaki na svoj način, ali uvijek s istim ciljem.

Neven Šimac rođen je 6. prosinca 1943. u Osijeku. Sa suprugom Gorkom Bulat imao je troje djece i devetero unučadi. Sestra njegove supruge, Danijela Bulat, bila je udata za Vicu Vukova čiju je pjesmu „Pismo ćali” Neven posebno volio.

Nakon studija prava u Zagrebu 1971. postao je asistent na Pravnom fakultetu. Po završenom poslijediplomskom doktorskom studiju na Sveučilištu u Parizu (Panthéon-Assas), primljen je u prestižnu francusku Visoku državnu školu za javnu upravu (*Ecole Nationale d'Administration* (ENA)) gdje je sjajno obranio svoj doktorski rad pod naslovom „Europska konvencija o pravima čovjeka i Francuska“. Za vrijeme Hrvatskog proljeća 1972. bio je zatvoren te je zato postao politički izbjeglica u Francuskoj gdje se uzdigao do visokog položaja u Upravi za ceste Ministarstva prometa. Na tom položaju ostaje do 1995. Nakon toga do 2004. radi kao savjetnik za pripremu pristupanja Europskoj uniji Češke, Poljske, Litve i Latvije. Od 2004. do 2019. bio je savjetnik u okviru Europske investicijske banke za dodjelu europskih kredita Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

Kao borac za Hrvatsku 1968. je u Švicarskoj pod lažnim imenom sudjelovao na prvom simpoziju Hrvatske revije koju je vodio Vinko Nikolić. Pod lažnim je imenom 70-tih godina pisao o stanju u Hrvatskoj u časopisu *Esprit* i u novinama *Le Monde* te je sudjelovao u osnivanju ogranka Matice hrvatske u Parizu. Tijekom 90-tih godina prošlog stoljeća neumorno se borio za slobodnu Hrvatsku te je s drugima organizirao dvadesetak prosvjeda od Pariza do Maastrichta. Često je s Mirkom Draženom Grmekom i sa mnom bio gost na francuskoj televiziji, među ostalim u poznatoj emisiji Petog programa pod nazivom *Les absents ont toujours tort* (Odsutni su uvijek u krivu). Nas smo trojica ujedno u izdavačkoj kući Fayard 1993. objavili knjigu pod naslovom „*Le nettoyage ethnique - documents historiques sur une idéologie serbe*” (Etničko čišćenje - Povijesni dokumenti o jednoj srpskoj ideologiji) koja je 1994. bila izdana i na hrvatskom jeziku u Zagrebu. Neven Šimac je 1990. bio

suosnivatelj i prvi predsjednik Predstavničkog vijeća hrvatskih udruga i zajednice Francuske (CRICCF) koje se potom povezalo s Hrvatskim svjetskim kongresom osnovanim nešto kasnije.

U ime Predstavničkog vijeća redovito su objavljivane informacije pod naslovom „Kratke novosti” koje je pisao i uređivao Neven Šimac, a bile su namijenjene veleposlanstvima stranih država u Parizu, francuskim i međunarodnim institucijama. Cilj je bio da se javnosti daju točne i provjerene informacije o agresivnom ratu, okupaciji i etničkom čišćenju koje je u Hrvatskoj provodio neprijatelj koji je u medijima neprestano širio lažne vijesti.

Nakon toga smo zajedno 2002. u Zagrebu osnovali Centar za europsku dokumentaciju i istraživanja - Robert Schuman koji je 2007. premješten u Split. Te smo iste godine pokrenuli Hrvatsko-francuske upravnopravne dane u Splitu koji se održavaju svake godine. To je događanje pokrenuto na osnovi konvencija koje su sklopili Sveučilište i Pravni fakultet u Splitu i Sveučilište u Parizu (Panthéon-Assas) uz sudjelovanje brojnih hrvatskih institucija, francuskog Državnog savjeta i Veleposlanstva Francuske u Hrvatskoj. Teme kolokvija obuhvaćale su problematiku s kojom se nova hrvatska država susretala u području javne uprave i njezina nadzora. Na taj su način hrvatskim sudionicima, sveučilišnim profesorima, sucima, odvjetnicima, dužnosnicima na visokim položajima i službenicima lokalnih zajednica predlagani obrasci već iskušani u zapadnim demokracijama, a osobito u Francuskoj. Tijekom godina je nadahnuće za nekoliko reformi u Hrvatskoj, posebice u području upravnog pravosuđa, došlo od radova proizašlih iz tih francusko-hrvatskih susreta.

Neven Šimac bio je i pedagog. Predavao je predmete „Zaštita prava čovjeka” i „Europski pravni prostor” na poslijediplomskom doktorskom studiju na Sveučilištu u Zagrebu i višepredmetnim Europskim studijima (pravo – ekonomija – povijest – politologija) osnovanima 2001. u okviru partnerstva Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Parizu (Panthéon-Assas). Ti su studiji omogućili osposobljavanje više od 150 mladih frankofonih hrvatskih kadrova koji su zatim mogli služiti hrvatskoj državi prije i poslije njezina pristupanja Europskoj uniji 2013. Neven Šimac ujedno je objavio nekoliko pravnih djela poput „Abeceda demokracije”, 1999., „Protiv korupcije”, 2000. (i još tri naknadna izdanja), „Izazovi i zamke globalizacije”, 2001. i „Europski principi javne uprave”, 2002.

Nevenu Šimcu, kao specijalistu javne uprave, bilo je iznimno stalo do poboljšanja državnog upravnog ustrojstva i osposobljavanja hrvatskih dužnosnika. Zahvaljujući svom iskustvu na visokim razinama javne službe u Francuskoj i tamo stečenom obrazovanju, kao i svojim vezama u francuskom Državnom savjetu te kao predsjednik udruge nekadašnjih hrvatskih polaznika prestižne škole ENA, on je mogao biti od ogromne koristi svojoj zemlji. Zbog raznih političkih nadmudrivanja to se nije ostvarilo jer Nevenu Šimcu jedino je bilo važno nesebično služiti svojoj zemlji, općim interesima i zajedničkom dobru, a ne vjernost jednom čovjeku ili podčinjavanje jednoj političkoj stranci. Naši zajednički prijedlozi

za modernizaciju hrvatske uprave nažalost se nisu konkretizirali. Neven Šimac imao je previsoko mišljenje o služenju svojoj zemlji i nije to mogao spojiti sa zadovoljavanjem osobnih ambicija raznih čelnika koji su samo privremeno obnašali neke funkcije.

Druga stvar do koje mu je bilo jako stalo jest sudbina Hrvata u Bosni i Hercegovini, naroda kojeg je povijest izmučila, a čiji je položaj zbog zadnjih sukoba postao još ugroženiji. Za Nevena Šimca sudbina Hrvata, svih Hrvata, gdje god da žive, usko je povezana. Bilo da je riječ o Hrvatima iz Hrvatske, iz Bosne i Hercegovine, dijaspori ili o manjinama raspršenima po susjednim zemljama. Smatrao je da svi oni imaju isti ideal slobode, isti identitet, istu povijest, istu kulturu i isti jezik. A kad je već riječ o hrvatskom jeziku, uvijek se protivio njegovoj degradaciji te anglicizmima i srbizmima koji ga narušavaju. Nikad nije propustio priliku da ispravi sugovornike koji su, recimo, krivo upotrebljavali glagol „pričati” umjesto „govoriti”, jer govoriti nije isto što i pričati priče. Bilo mu je jako žao što je odabrana riječ „veleposlanik” umjesto riječi „poklisar” koja je po njemu više odgovarala hrvatskoj jezičnoj i diplomatskoj tradiciji.

Iz svega dosad navedenog jasno je da je Neven Šimac bio potpun čovjek, intelektualac, erudit, strastven kad je riječ o hrvatskoj povijesti, nepokoriv rodoljub privržen tradicijama i prožet hrvatskom kulturom, a uz to je bio i veliki ljubitelj klapa i klapskog pjevanja. No, taj je opis nepotpun ako ne napomenemo da je također bio i vrlo dobar sportaš, izvrstan plivač i nadareni vaterpolist (igrao je u splitskom Mornaru i u klubu Paris Université Club) te da je na godišnjim odmorima u Bolu učio plivati bračku djecu. Živio je i u Francuskoj gdje je više od dvadeset godina radio na važnom položaju na visokoj razini uprave (bio je odgovoran za proračun od 2 do 2,5 milijarde nekadašnjih franaka), a i u zemlji svoje mladosti čim se ona oslobodila komunizma te su njezini stanovnici mogli početi živjeti u mlađahnoj demokraciji koja se izgrađivala.

Unatoč vrlo jakim poslovnim i obiteljskim vezama s Francuskom, ipak je želio vječno počivati u svojoj rodnoj zemlji čijoj je sudbini uvijek bio odan. Na zagrebačkom groblju Mirogoju službeno mu je odana počast u ime hrvatske vlade, a govor o njegovu životu i zaslugama održao je Zvonimir Frka-Petešić, prijatelj s kojim se 90-tih godina zajedno borio i koji je naglasio da će Nevenov odlazak ostaviti veliku prazninu. Jer, s Nevenom nestaje cijeli jedan naraštaj koji je sanjao o Hrvatskoj i doprinio njezinoj izgradnji i obrani u svijetu i Francuskoj. Taj naraštaj nije očekivao nikakva priznanja za sebe, već samo za svoju domovinu. A brojni njezini čelnici nisu uvijek hrvatskoj dijaspori davali njezino zaslužno mjesto u javnom hrvatskom životu te je dijaspora u tom pogledu i dalje obilježena određenim ostracizmom naslijeđenim iz prošlosti.

Pravedno je odati počast intelektualcu i domoljebu kao što je bio Neven Šimac, vjerniku privrženom vjeri svojih predaka, što je dokazao i svojim sudjelovanjem u Komisiji Pravda i mir (*Iustitia et Pax*) Hrvatske biskupske konferencije, kao i Koordinacijskoj skupini europskih pokreta i udruga

socijalnih kršćana (IXE - Inicijativa kršćana za Europu). Njegov odlazak ostavlja veliku prazninu, ali i sjećanje na čovjeka koji je odbijao sve kompromise s lažima i koji je pripadao svijetu u kojem dana riječ znači nešto, a sloboda ima svoju cijenu. Svojoj obitelji i prijateljima ostavlja neizbrisivu baštinu dobrog supruga i brižnog oca. Bio je jedan od najpredanijih domoljuba i europski građanin koji poštuje druge nacije, angažirani intelektualac i istinski katolik. Hrvatska može biti ponosna na takvog sina koji je želio da se njegova domovina oslobodi prošlosti i da postane najbolja moguća država u općem interesu svojeg naroda čija je povijest bila toliko bolna i koji je prečesto bio žrtvovan stranim apetitima i štetnim ideologijama.

Neven sada počiva u Splitu, gradu koji mu je bio prirastao srcu. Tamo će svi oni koji su ga voljeli i cijenili kao domoljuba i vrsnog intelektualca moći otići kako bi ga se prisjetili, poklonili mu se i molili za njega.

Marko GJIDARA

Profesor emeritus Sveučilišta u Parizu (Panthéon-Assas)

Predsjednik Predstavničkog vijeća hrvatskih udruga i zajednice Francuske (CRICCF)